

Keski-Uudenmaan

YMPÄRISTÖKESKUS

Vuosiraportti 2019

7.5.2020

Saatteeksi

Keski-Uudenmaan ympäristökeskus on keventänyt vuosiraportointiaan. Ympäristökeskus esittelee tässä vuoden 2019 vuosiraportissa vain eri palveluyksiköidensä keskeisimpiä tuloksia ja tunnuslukuja. Laajemman toimintaansa koskevan raportin ympäristökeskus julkaisee jatkossa valtuustokausittain, minkä lisäksi toimintaamme voi seurata nettisivuillamme (www.keskiuudenmaanymparistokeskus.fi) ja Facebookissa (<https://www.facebook.com/keskiuudenmaanymparistokeskus/>).

Keski-Uudenmaan ympäristökeskus täytti 1.4.2019 kymmenen vuotta, mitä juhlistaakseen se järjesti Järvenpää-talossa vesiturvallisuuden riskejä ja mahdollisuuksia käsitelleen kutsuseminaarin.

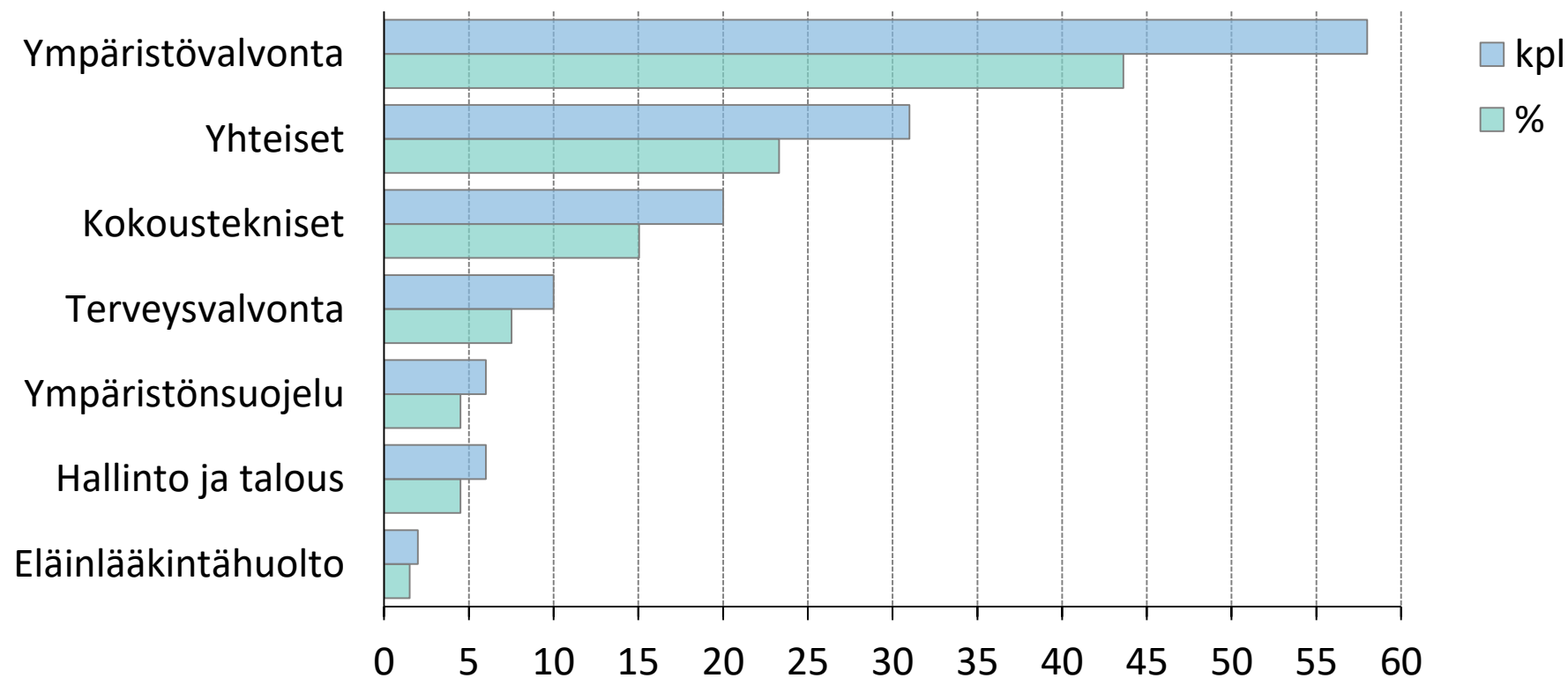
Keski-Uudenmaan ympäristölautakunta hyväksyi kesäkuussa 2019 ympäristökeskuksen strategisen tavoiteohjelman vuosille 2020 – 2023. Tavoiteohjelma on laadittu yhteistyössä ympäristökeskuksen sopijakuntien kanssa. Sen keskeisiä tavoitteita ovat muun muassa ympäristökeskuksen toimialaan kuuluvan viranomaisvalvonnan tehostaminen, ympäristönsuojelun lupapalveluiden sujuvoittaminen sekä sopijakuntien sisäilmaprosessien kehittäminen ja vesistöjen ekologisen tilan parantaminen.

Esitän parhaimmat kiitokseni ympäristökeskuksen työntekijöille, Keski-Uudenmaan ympäristölautakunnalle, ympäristökeskuksen ohjausryhmälle sekä kaikille yhteistyökumppaneillemme vuoden 2019 työpanoksesta ja yhteistyöstä.

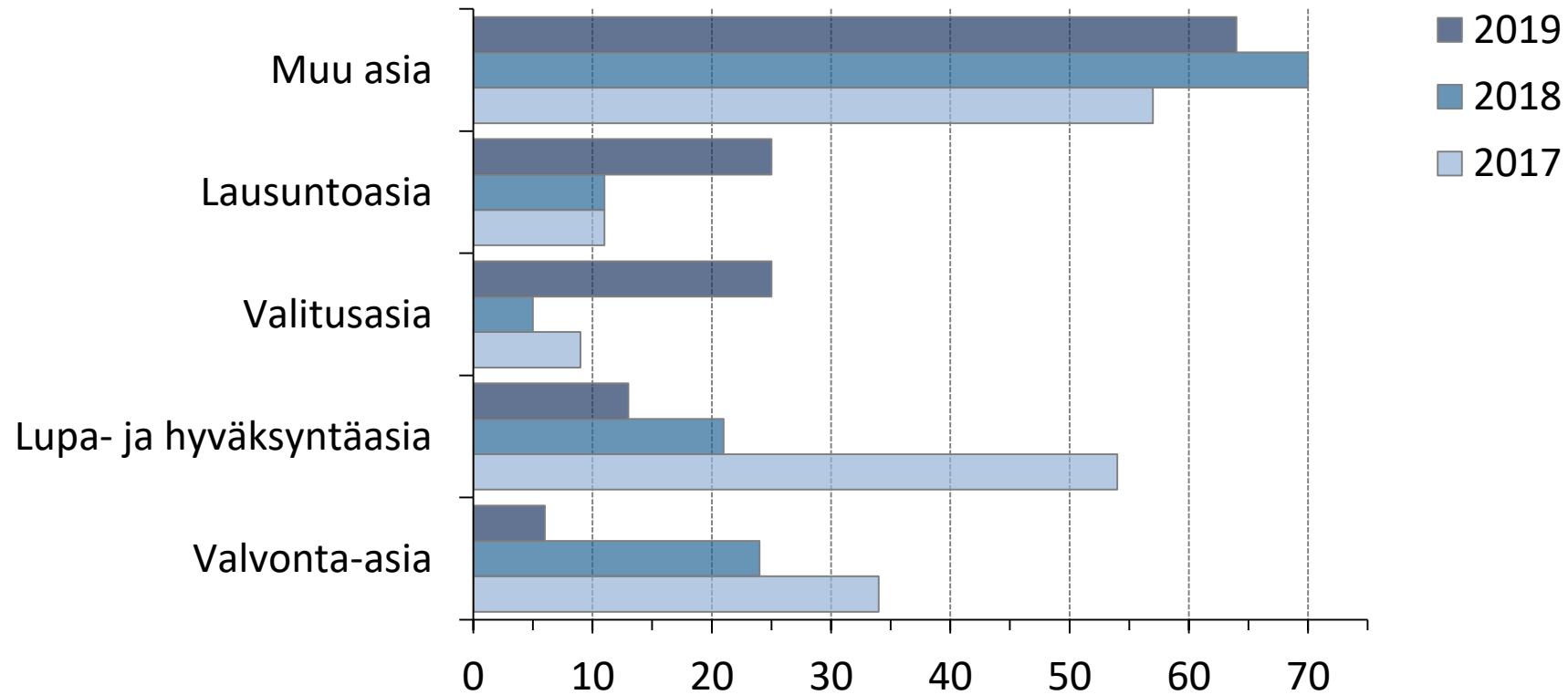
Tuusulassa 7.5.2020

Risto Mansikkamäki
ympäristökeskuksen johtaja

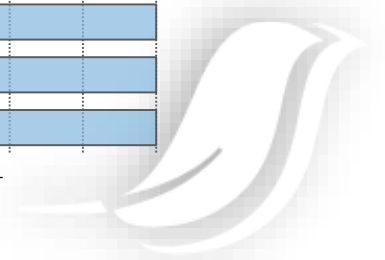
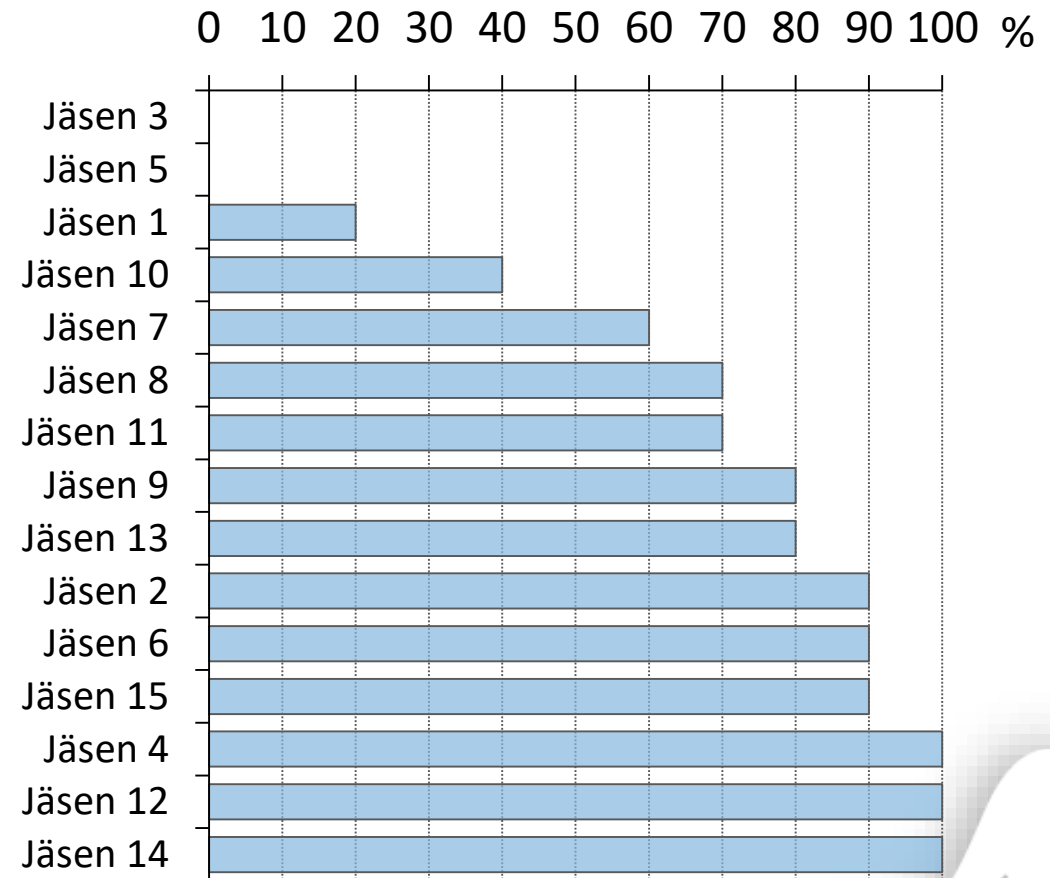
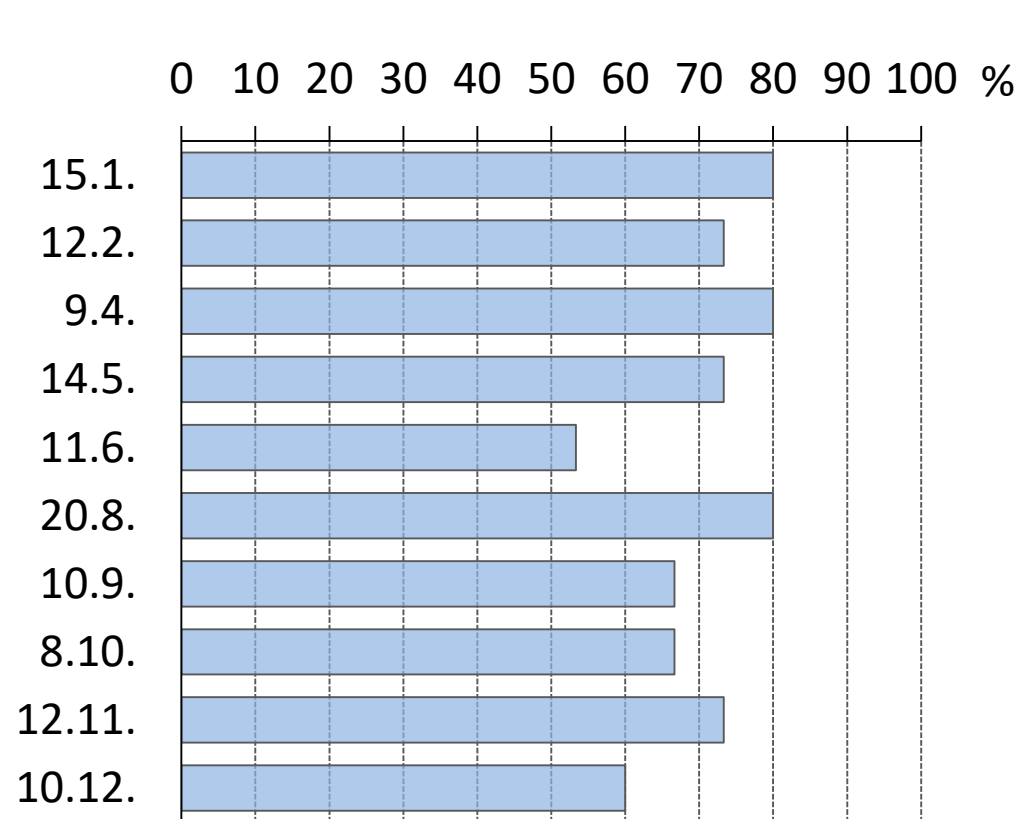
Ympäristökeskuksen eri palveluyksiköiden ympäristölautakunnalle valmistelemat asiat 2019

Ympäristölautakunnan vuosina 2017 – 2019 käsittelemät asiat

Ympäristölautakunnan ja sen varsinaisten jäsenten osallistumisaste vuoden 2019 kokouksiin

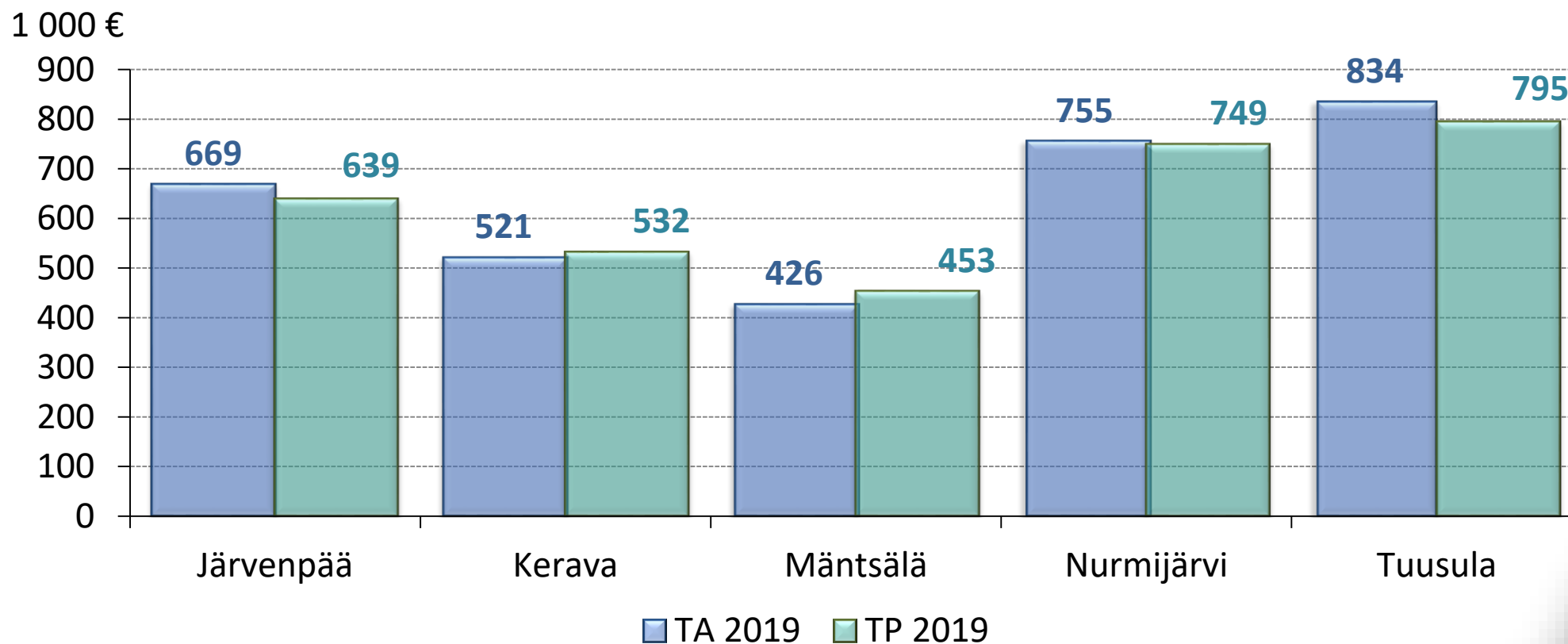
Ympäristökeskuksen toimintatuotot ja -kulut vuonna 2019

	Talousarvio 2019	Tot. 31.12.2019	Erotus	Tot.-%
Toimintatuotot, €	3 934 668	3 897 431	-37 237	99,05
Toimintakulut, €	-3 934 668	-3 860 560	74 108	98,12
Toimintakate⁽¹⁾, €	0	36 871	36 871	

⁽¹⁾ ennen sopijakuntien yhteistoimintakorvausten palautuksia/lisämaksuja

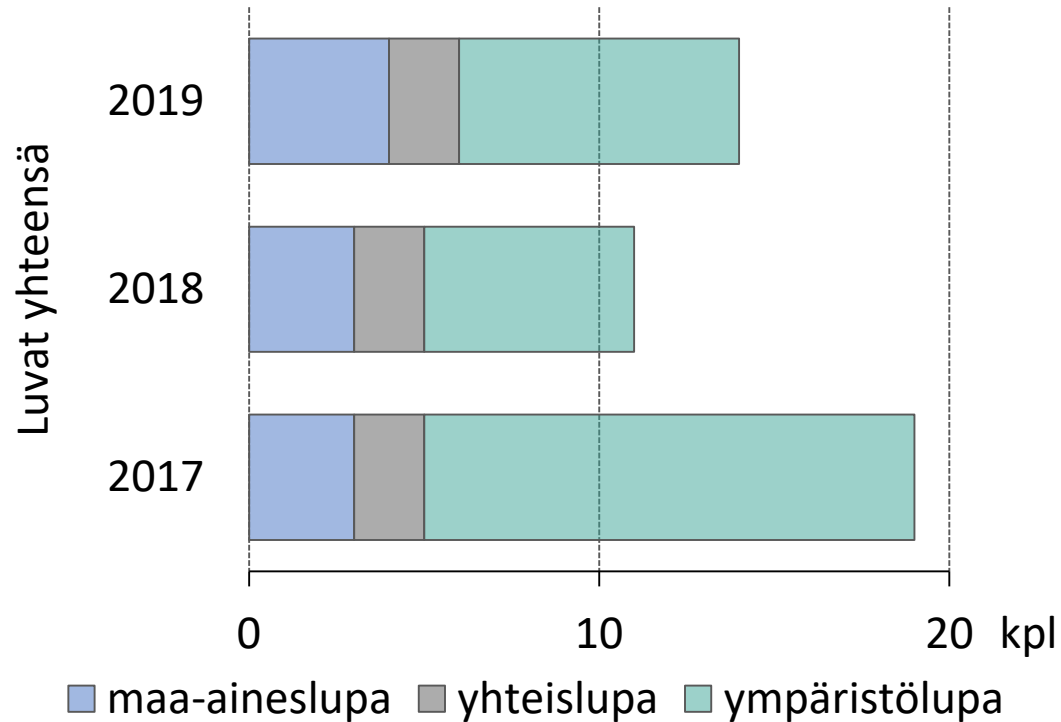
Sopijakunta	Talousarvio 2019			Toteuma tammi-joulukuu 2019			Tasoitus, €
	Menot,€	Tulot, €	Maksuosuudet, €	Menot, €	Tulot, €	Maksuosuudet,€	
Järvenpää	-767 963	99 274	668 688	-755 394,09	116 159,67	668 688,36	-29 453,94
Kerava	-619 773	99 125	520 648	-638 152,73	106 305,28	520 648,22	11 199,23
Mäntsälä	-598 013	171 774	426 239	-603 017,59	150 177,22	426 238,68	26 601,69
Nurmijärvi	-932 908	177 602	755 306	-897 133,09	147 970,67	755 305,56	-6 143,13
Tuusula	-1 016 012	182 010	834 002	-966 862,53	171 935,81	834 001,80	-39 075,07
Yhteensä	-3 934 668	729 785	3 204 883	-3 860 560,04	692 548,65	3 204 882,62	-36 871,23

Sopijakuntien yhteistoimintakorvaukset vuoden 2019 talousarviossa ja tilinpäätöksessä

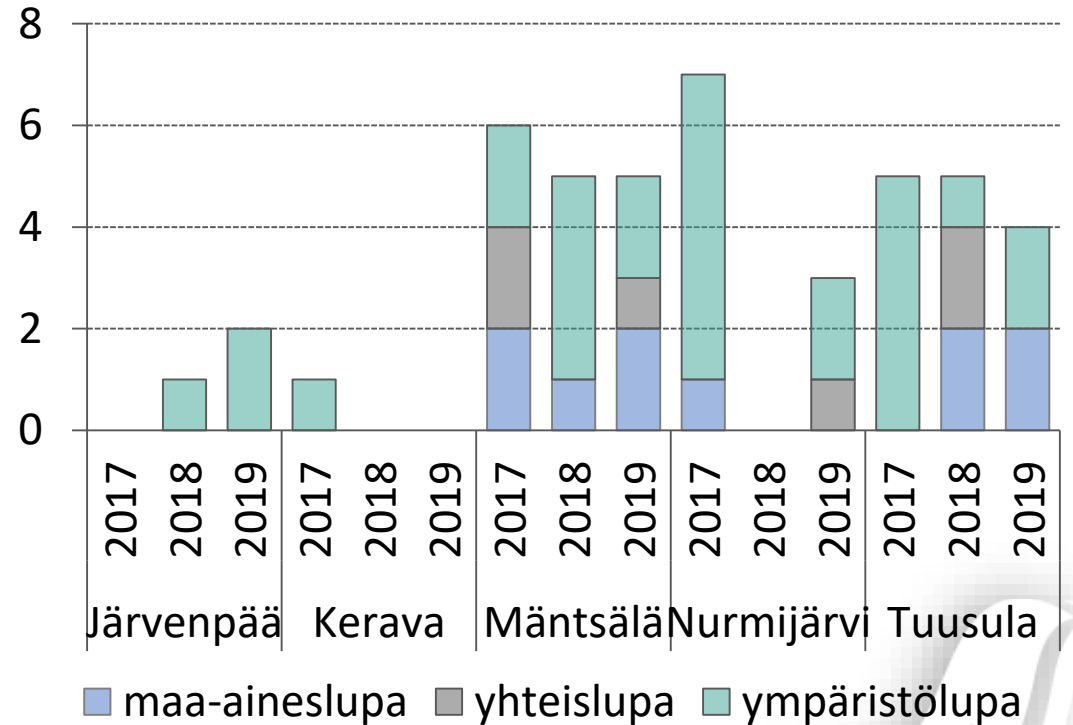

Ympäristövalvonnan lupapäätösten valmistelu 2017 - 2019

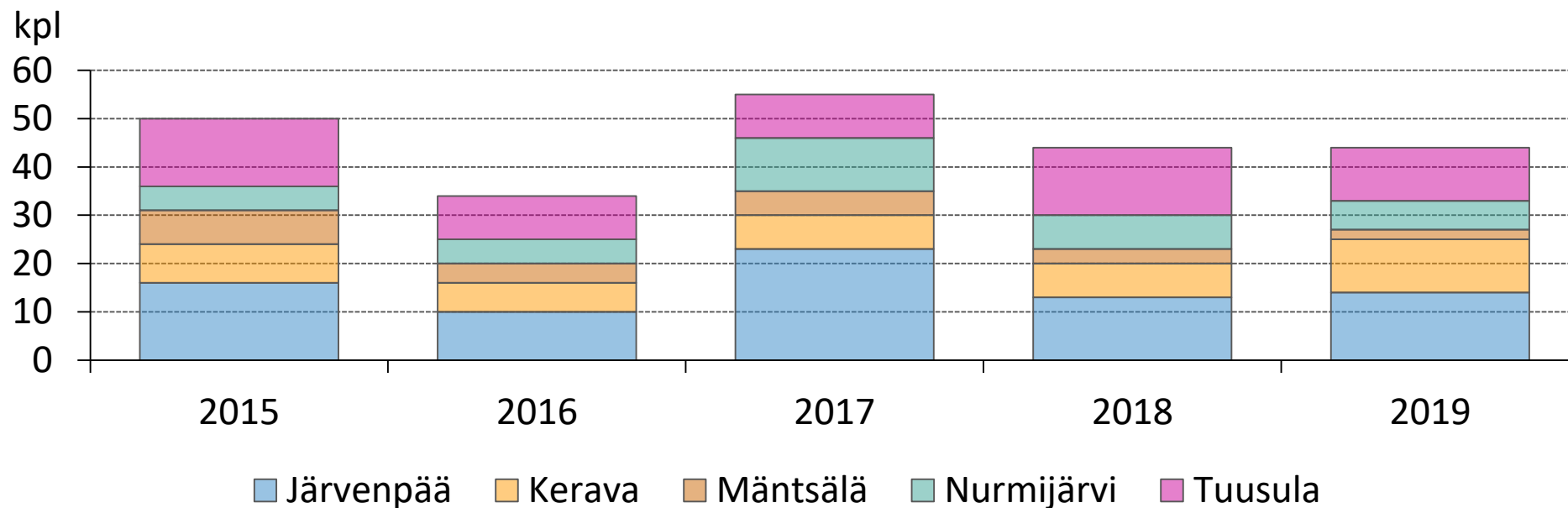
Vuonna 2019 ympäristövalvonnassa tehtiin 14 luparatkaisua

Luparatkaisujen jakautuminen sopijakunnittain 2017 - 2019

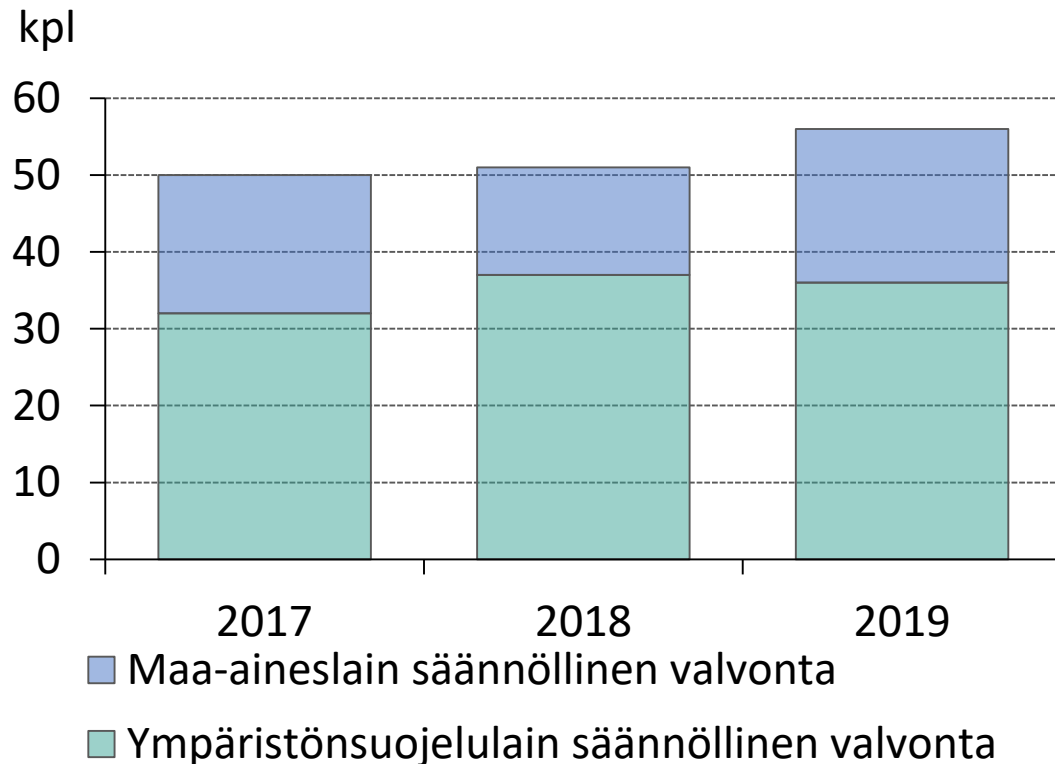
Kertaluonteista toimintaa koskevat ympäristövalvonnan ilmoitukset 2015 - 2019

Ilmoitusten määrän vaihtelussa näkyvät rakentamisen aktiivisuus sekä erilaiset yleisötaapahtumat. Vuonna 2019 tuli ilmi poikkeuksellisen monta ilmoitusvelvollisuuden laiminlyöntiä.

Ympäristönsuojeluviranomaisen tekemä säännöllinen valvonta

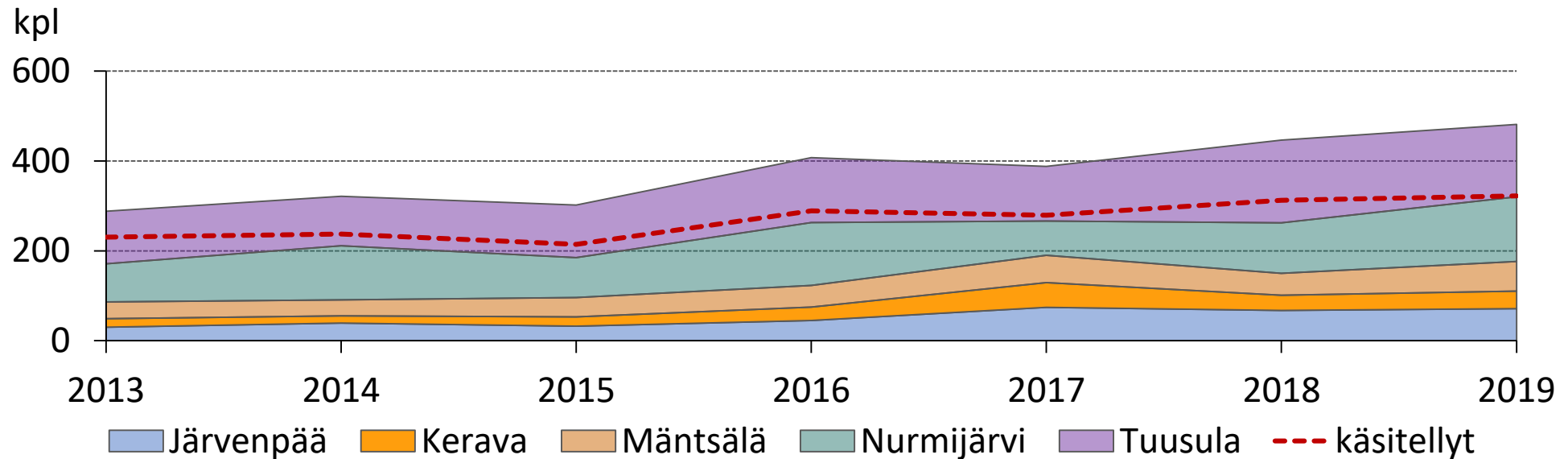
Säännöllisen valvonnan tarkastuksia pystyttiin vuonna 2019 toteuttamaan suunnitelman mukaisesti.

Ympäristönsuojelulain säännöllisen valvonnan kohteissa valvontatiheydet ovat osoittautuneet liian pieniksi.

Valvontasuunnitelmassa 2021 – 2024 tullaan laitosten tarkastustiheydet arvioimaan uudelleen.

Ympäristövalvonnan toimenpidepyyntöjen käsittely on osa laillisuusvalvontaa

Toimenpidepyyntöjen määrä on jatkuvasti lisääntynyt, ja trendi on samansuuntainen kaikissa sopijakunnissa.

Kaikkia toimenpidepyyntöjä ei ehditä käsittelemään. Vuonna 2019 käsiteltiin 67 % tehdyistä toimenpidepyynnöistä. Resurssien oikean kohdentamisen kannalta on tarkoituksenmukaista, että käsittelyaste pysyy noin 70 %:ssa.

Ympäristönsuojelun palveluyksikön palvelutoteuma 2019

	Järvenpää	Kerava	Mäntsälä	Nurmijärvi	Tuusula	Yhteensä
Kehittäminen, htp	62	62	62	62	62	310
Kuntayhteistyö, htp	57	38	51	96	137	379
Projektit ja hankkeet, htp	132	22	93	93	205	545
Yhteensä, htp	251	122	206	251	404	1234
2018, htp	188	164	264	260	336	1212
2017, htp	154	126	127	207	368	1197

Ympäristönsuojelun palveluyksikön järjestämät yleisötilaisuudet 2019

Yleisötilaisuudet	kpl henkilöä	
Vilkku Plus -hankkeen tilaisuudet	5	925
Jätevesi ja vesistöt	6	89
Tuusulanjärvi	7	130
Energiaillat asukkaille	3	75
Ekotukitilaisuudet	5	66
Vieraslajit	1	22
Yhteensä 2019	27	1 307
vuonna 2018	20	557
vuonna 2017	27	1 486

Ympäristönsuojelun palveluyksikön tunnuslukuja 2017 - 2019

	2019	2018	2017
Hanketoiminta			
hankkeet ympäristönsuojelun vastuulla, kpl	20	18	16
hankkeet ympäristönsuojelu osallisena, kpl	31	18	21
Energiatehokkuushanke			
koulutettuja ekotukihenkilöitä, henkeä	136	170	160
energiaseurannassa kiinteistöjä, kpl	34	40	35
Annetut lausunnot, kpl	52	43	44
Tiedotteet, artikkelit ja julkaisut, kpl	35	27	33
Hajajätevesineuvottuja kiinteistöjä, kpl	172	53	64
Facebook päivityksiä, kpl	157	104	

Terveysvalvonnan palveluyksikön tarkastukset 2019

	JÄRVENPÄÄ		KERAVA		MÄNTSÄLÄ		NURMIJÄRVI		TUUSULA		YHTEENSÄ		
	suunniteltu	toteuma	suunniteltu	toteuma	suunniteltu	toteuma	suunniteltu	toteuma	suunniteltu	toteuma	suunniteltu	toteuma	%
Tarkastukset, lkm													
elintarvikevalvonta	169	149	180	153	106	87	179	168	174	152	808	709	88
terveydensuojelu	57	46	39	35	55	39	62	56	58	54	271	230	85
tupakkavalvonta	21	0	19	0	11	0	19	0	19	0	89	0	0
Yhteensä	247	195	238	188	172	126	260	224	251	206	1 168	939	80
Terveydensuojelulaki ei suunnitelmalliset		26		27		4		27		16			
Elintarvikelaki, ei suunnitelmalliset		3		4		3		6		6			
Tarkastukset yhteensä		224		219		133		257		228			

Terveysvalvonnan tarkastusten kokonaistoteuma 2019 ja 2018

Tarkastukset	2019			2018		
	Suunniteltu kpl	Toteuma kpl	%	suunniteltu kpl	toteuma kpl	%
elintarvikevalvonta	808	709	88	778	824	106
terveydensuojelu	271	230	85	242	192	79
tupakkavalvonta	89	0	0	100	161	161
Yhteensä	1 168	939	80	1 120	1 177	105

Terveysvalvonnan palveluyksikön suunnitelmallisen valvonnan kattavuus ja maksutulot 2018 ja 2019

	2019	2018
	Valvonnan kattavuus	
Elintarvikevalvonta	45 %	54 %
Terveydensuojelulain mukainen valvonta	34 %	28 %
	Maksutulot	
Elintarvikevalvonta	114 960 €	128 790 €
Terveydensuojelulain mukainen valvonta	33 345 €	31 940 €

Elintarvikevalvonnan tulokset 2019

- Elintarvikevalvonnan kohteiden elintarvikelainsäädännön noudattaminen arvioidaan tarkastuksella valtakunnallisin Oiva-arvosanoin.
- Oiva-arvosanojen jakauma 2019 (suluissa vuosi 2018):
 - Oivallinen 41,6 % (39,6 %)
 - Hyvä 47,1 % (47,1 %)
 - Korjattavaa 11,1% (12,9%)
 - Huono 0,1 % (0,4%)
- Elintarvikevalvonnassa ei annettu yhtään määräystä toimijoille vuoden 2019 aikana.
- Yhdestä elintarvikealan toimijasta tehtiin tutkintapyyntö.

Elintarvikehuoneistoilmoitukset 2017 - 2019

Uusien tai toimijaa vaihtavien elintarvikehuoneistojen tulee rekisteröityä elintarvikevalvontaan tekemällä elintarvikehuoneistoilmoitus.

Kunta	Ilmoitukset, kpl			Tulot ilmoituksista, €		
	2017	2018	2019	2017	2018	2019
Järvenpää	37	22	20	2 100	2 200	1 300
Kerava	33	24	29	1 700	2 400	1 500
Mäntsälä	20	16	20	1 100	900	1 200
Nurmijärvi	28	21	23	1 800	2 100	1 400
Tuusula	40	17	27	1 700	1 700	1 400
Yhteensä	158	100	119	8 400	9 300	6 800

Elintarvikenäytteenotto

- Elintarvikenäytteitä otettiin vuonna 2019 sekä epäiltyjen ruokamyrkytys-epidemioiden selvittämiseksi että projektien yhteydessä. Näytteenottoprojektit ovat suunnitelmallista valvontaa. Niissä otetaan isompi näytemäärä, minkä avulla selvitetään kohdennetusti elintarvikkeiden laatua.
- Vuonna 2019 Keski-Uudenmaan ympäristökeskus osallistui pääkaupunkiseudun yhteisprojektiin, jossa tutkittiin tuoreen kalan laatua myymälöissä. Keski-Uudenmaan alueelta otettiin 39 näytettä. Vain 19 otetuista näytteistä oli laadultaan hyviä. Huonojen näytteiden johdosta otettiin uusintanäytteet. Osa myymälöistä vaihtoi kalan toimittajaa huonojen näytetulosten seurauksena.

Terveydensuojelulain mukainen valvonta

- Terveydensuojelulain mukaisia suunnitelmallisia tarkastuksia on vuonna 2019 tehty yhteensä 230 kpl.
- Hallintopakotoimenpiteitä käytettiin yhdessä tapauksessa.
- Alueen vesilaitosten valvontatutkimusohjelmia hyväksyttiin kolme vuoden 2019 aikana.
- Terveydensuojelulain mukaisessa säännöllisessä valvonnassa valvotaan koulujen ja päiväkotien, palvelutalojen, hoivakotien sekä liikuntatilojen terveydellisiä olosuhteita (siisteys , sisäilma yms.) sekä talousveden ja uimaveden laatua.
- Lisäksi terveysvalvonnan palveluyksikkö neuvoo kuntalaisia mm. kaivovesien laatuun, tuhoeläimiin ja asuntojen terveyshaittaepäilyihin liittyvissä asioissa sekä toimii kuntien sisäilmatyöryhmissä, joissa käsitellään kuntien kiinteistöihin liittyviä terveyshaittaepäilyjä .

Terveydensuojelulain mukaiset suunnitelmalliset tarkastukset tiettyihin kohteisiin vuosina 2017 - 2019

Kunta	Koulut, päiväkodit, vanhainkodit			Kokoontumishuoneistot, liikuntatilat, kuntosalit, kauneushoitolat			Uimarannat, talviuintipaikat, uimahallit		
	2017	2018	2019	2017	2018	2019	2017	2018	2019
Järvenpää	28	30	18	2	17	14	5	6	5
Kerava	23	14	11	5	17	16	2	2	2
Mäntsälä	12	13	18	4	6	4	8	8	8
Nurmijärvi	34	15	19	8	2	9	11	11	10
Tuusula	23	22	20	12	5	10	9	8	9
Yhteensä	120	94	86	29	47	53	35	35	34

Näiden lisäksi tehtiin vuonna 2019 tarkastuksia myös muihin terveydensuojelulain nojalla valvottaviin kohteisiin, kuten alueen vesilaitoksiin, joihin tehtiin 33 tarkastusta. Kuntalaisten asuntoihin tehtiin terveyshaittaepäilyjen selvittämiseksi 69 tarkastusta.

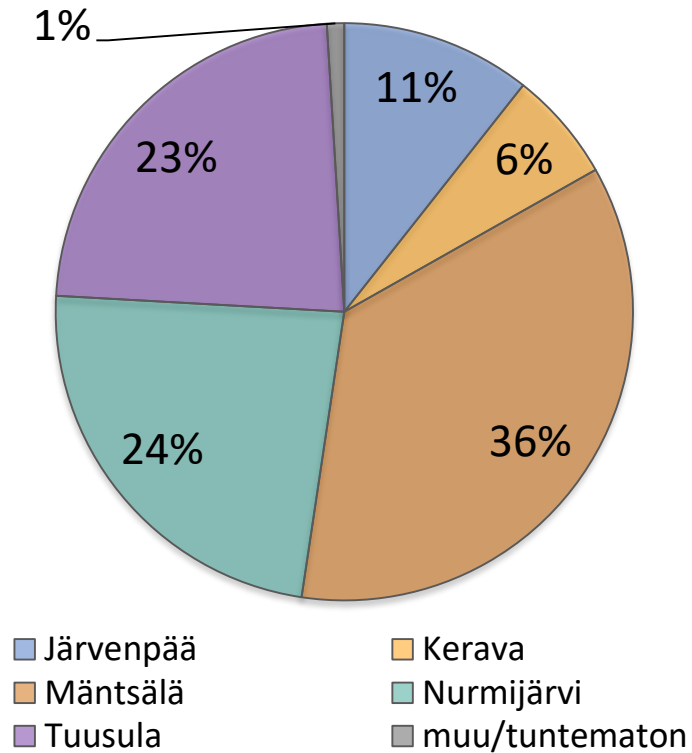
Eläinlääkintähuolto ja eläinsuojelu

- Keski-Uudenmaan ympäristökeskuksen omilla vastaanotoilla on vuonna 2019 hoidettu 7 718 potilasta, joista 93 % on ollut pieneläimiä ja 7 % suurelaimiä.
- Mäntsälässä Tuotantoeläinsairaalan toimesta on vuonna 2019 hoidettu 4 257 mäntsäläläistä potilasta, joista 70 % on ollut suurelaimiä ja 30 % pienelaimiä.
- Eläinten terveyden ja hyvinvoinnin valvontaa ympäristökeskuksessa tekee pääasiassa valvonta-eläinlääkäri, jolle ilmoituksia tuli 266. Näistä 215 johti tarkastukseen tai yhteydenottopyyntöön. Käyntejä tehtiin 120 kohteeseen. Osaan kohteista tehtiin useampi käynti. Ilmoituksia tehtiin eniten lemmikkieläinten hoidon laiminlyönneistä.

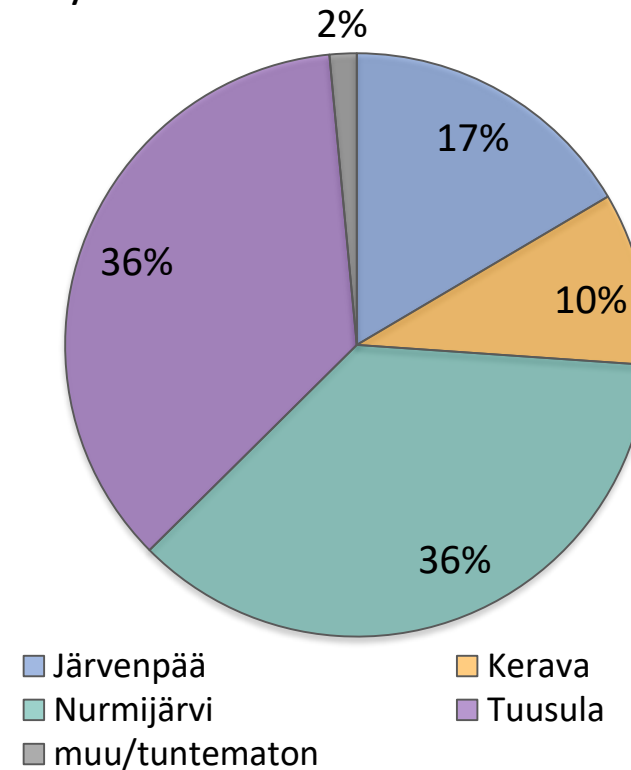

Hoidetut eläinpotilaat 2019

Potilaiden suhteelliset osuudet koko ympäristökeskuksen toimialueella 2019

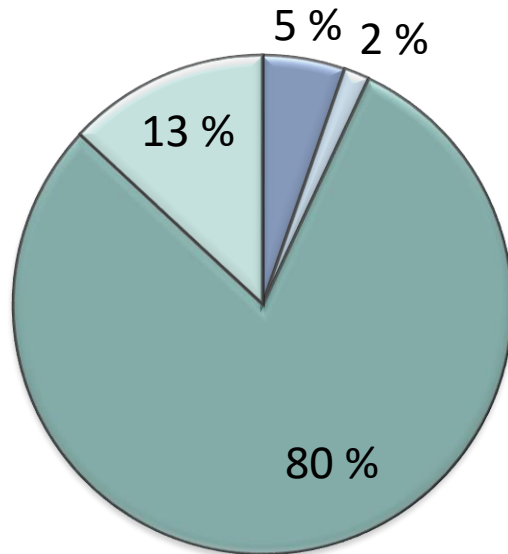

Potilaiden suhteelliset osuudet kotikunnittain ympäristökeskuksen omilla vastaanotoilla ja tiläkäynneillä 2019

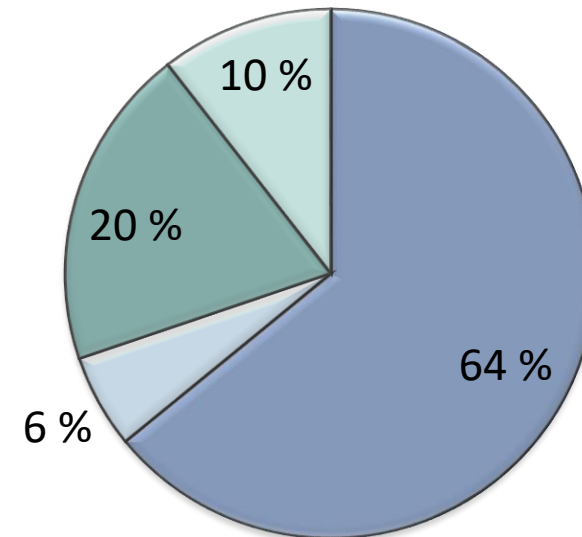
Eläinpotilaiden jakautuminen virka- ja päivystysajoille 2019

Potilaiden jakautuminen 2019 suur- ja pieneläimiin virka- ja päivystysaikana ympäristökeskuksen omilla vastaanotoilla ja tilakäynneillä

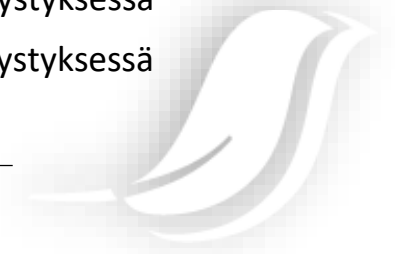

■ suurelän virka-aikana ■ suurelän päivystyksessä
■ pienelän virka-aikana ■ pienelän päivystyksessä

Mäntsäläläisten potilaiden jakautuminen 2019 suur- ja pieneläimiin virka- ja päivystysaikana Tuotantoeläinsairaalassa ja sen tekemillä tilakäynneillä

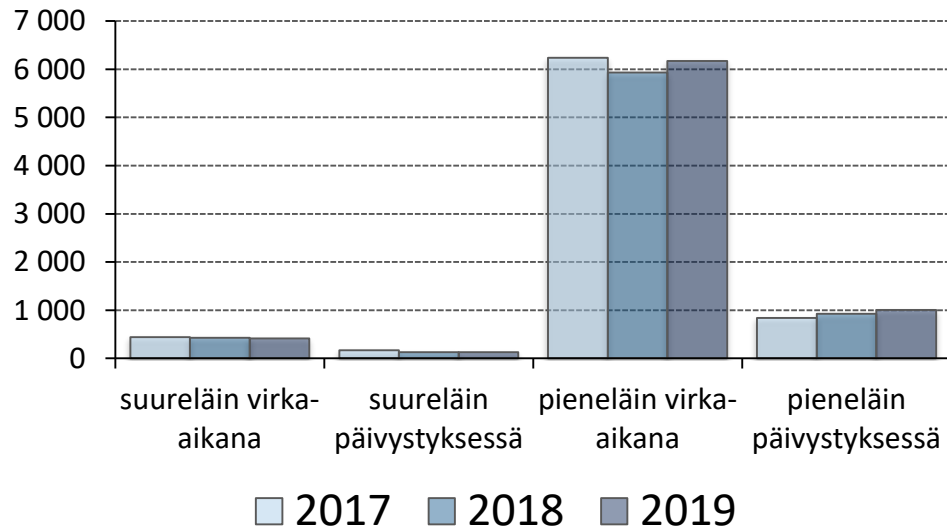

■ suurelän virka-aikana ■ suurelän päivystyksessä
■ pienelän virka-aikana ■ pienelän päivystyksessä

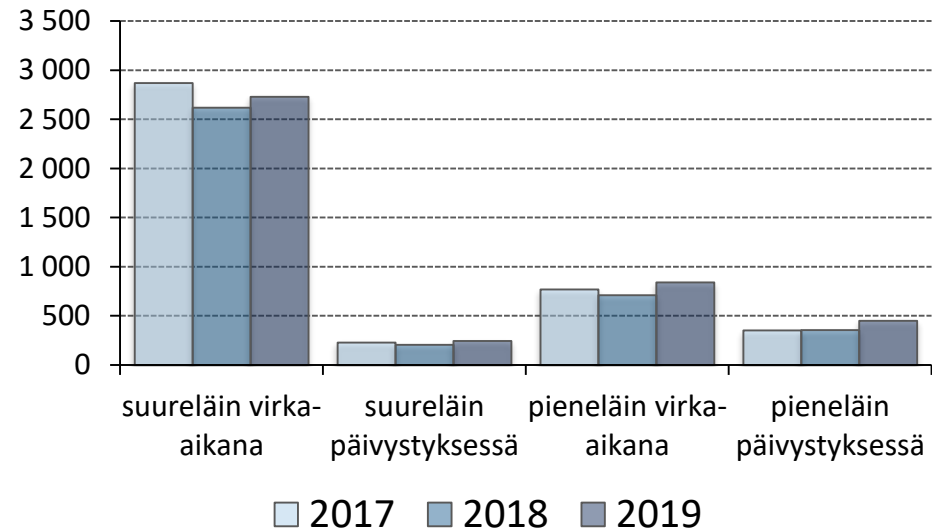

Eläinpotilaiden jakautuminen virka- ja päivystysajoille 2017 - 2019

Suur- ja pieneläinpotilaiden määrät vuosina 2017–2019 ympäristökeskuksen omilla vastaanotoilla sekä tilakäynneillä.

Suur- ja pieneläinpotilaiden määrät vuosina 2017–2019 Tuotantoeläinsairaalan vastaanotolla sekä tilakäynneillä Mäntsälässä.

Löytöeläinpalvelut

Sopijakuntien alueelta talteen otettujen löytöeläinten määrät ja hoitovuorokaudet eläinten löytymiskunnan mukaan 2019

Hoitolaan toimitettujen löytöeläinten määrät vuosina 2017–2019 ympäristökeskuksen toiminta-alueella

Sopijakunta	Haltuun otetut (kpl)			Hoitovuorokaudet (kpl)		
	koirat	kissat	muut	koirat	kissat	muut
Järvenpää	4	22	-	7	192	-
Kerava	5	13	-	24	96	-
Mäntsälä	4	30	2	7	383	30
Nurmijärvi	10	22	-	12	249	-
Tuusula	9	28	-	26	241	-
Yhteensä	32	115	2	76	1 161	30

Löytöeläimet	Haltuun otetut eläimet (kpl)		
	2017	2018	2019
koirat	47	24	32
kissat	90	93	115
muut	6	3	2
Yhteensä	143	120	149

Kestävästi kehittyvä ja vetovoimainen Keski-Uusimaa

www.keskiuudenmaanymparistokeskus.fi